

Årsrapport 2006

RehabiliteringsCenter Dallund (rcD)

Kræftens Bekæmpelse
Juni 2007

Sammenfatning - Årsrapport for Rehabiliteringscenter Dallund

Velkommen til Rehabiliteringscenter Dallunds(rcD) årsrapport for 2006.

rcD er en vigtig del af Kræftens Bekæmpelses tilbud om patientstøtte på tværs af landet. Vi er det første og eneste rehabiliteringscenter i Danmark, hvor færdigbehandlede kræftramte bliver tilbudt et aktivt rehabiliteringsforløb som internat af seks dages varighed.

rcD og vores "Videnscenter for Kræftrehabilitering" har nu eksisteret i fem år.

Visionen er gennem systematisk opsamling af viden og dokumentation at få integreret rehabilitering som en naturlig del af patientforløbet for alle kræftramte.

Nøgletal for rehabilitering i 2006

I 2006 har rcD tilbudt rehabilitering i 39 uger. Der har i alt været 664 deltagere, med en gennemsnitsalder på 57 år.

Tilfredsheden med rehabiliteringsforløbet er fortsat meget høj, idet 95% angiver, at de er tilfredse(6%) eller meget tilfredse(89%).

13 amter har henvist deltagere til rcD i løbet af året. 10 amter har indgået samarbejdsaftaler. Visitationen fra alle amter er forløbet meget tilfredsstillende.

Økonomi

RcDs udgifter har i 2006 været på ca. 12,5 millioner kroner. Et rehabiliteringsforløb koster 9.245 kr. for regionen. Der har været 48% regional finansiering og 52% finansiering fra Kræftens Bekæmpelse.

Forsknings- & udviklingsaktiviteter i 2006

Der er fortsat høj fokus på vidensopsamling. Lodtrækningsforsøg til belysning af rehabiliteringseffekten pågår. rcD skal også fremover bruge ressourcer på at sikre formidling af den eksisterende viden til brug og gavn for kræftramte, deres pårørende samt professionelle såvel nationalt som internationalt.

Nationalt

En af anbefalingerne i Kræftplan II var opkvalificering af professionelle. rcD startede derfor i august 2005 et tilbud om kursus for professionelle. Med udgangen af 2006 har 25 professionelle benyttet sig af dette tilbud.

Der er fortsat opgaver i Kræftplan I & II som rcD søger at medvirke til at løse og vi bidrager dermed til den fortsatte positive udvikling for kræftrehabilitering. Vi har især fokus på udviklingen af individuelt tilpassede og evidensbaserede rehabiliteringstiltag.

Oktober 2007

Steffen-Malik Høegh, centerchef
Rehabiliteringscenter Dallund
Kræftens Bekæmpelse

Dallund
Viden for livet

Årsrapport for Rehabiliteringscenter Dallund(rcD)

rcD åbnede 1. oktober 2001 som et femårligt interventions- og forskningsprojekt.

Hovedbestyrelsen for Kræftens Bekæmpelse besluttede i november 2005 at rcD skal fortsætte som projekt til udgangen af 2008.

Målsætning

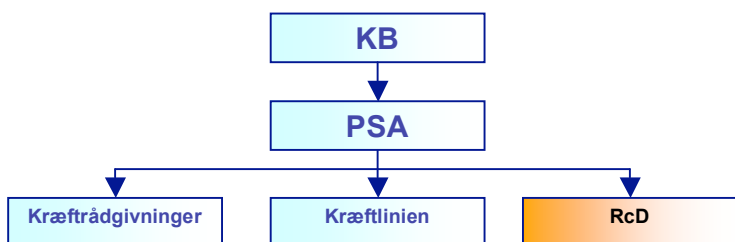
Målsætningen for rcD blev revideret i november 2005.

Formålet for rehabiliteringsophold på rcD er, at kræfttramte finder "vejen tilbage til livet".

Målet er, at deltagerne på givne livsbetingelser i højere grad, kommer til at opleve sig som herre over sin egen situation med øget råderum og flere handlemuligheder, således at deltageren i kraft af rehabilitering opnår det bedst mulige funktionsniveau fysisk, psykisk og socialt.

Organisation

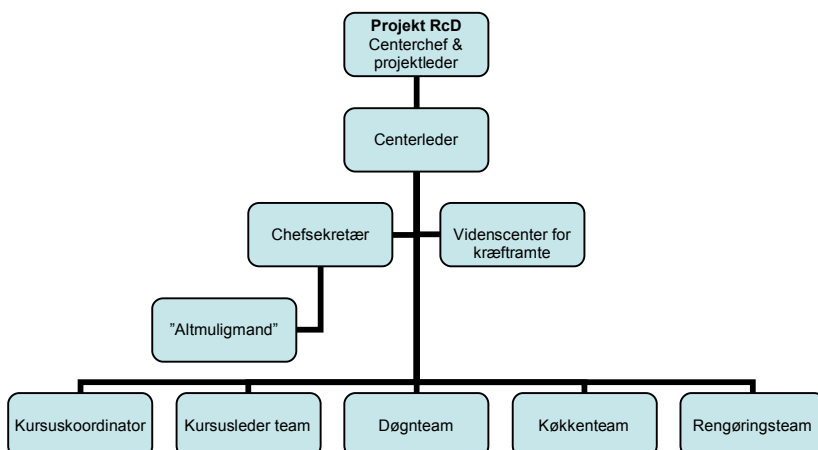
Projekt rcD er placeret i Patientstøtteafdelingen i Kræftens Bekæmpelse, hvori der er tre overordnede funktionsområder med rcD som speciale for kræftrehabilitering. (figur 1)

Figur 1: Organisatorisk placering i KB.

Personale

Arbejdet med udbredelse af kræftrehabilitering igennem påvirkning af sundhedsvæsenet og politikere er tiltaget, hvorfor der pr. 1 september 2006 blev ansat en daglig centerleder. Videnscenter for Kræftrehabilitering oplevede ultimo 2006 et personaleskift. Alligevel har rcD gennem 2006 opretholdt sit fokus på kompetence udvikling af såvel drift som intern videns- og erfaringsopsamling. Organisationsdiagram og opdeling af ansvarsområder ses nedenfor. (figur 2)

Figur 2: RcD organisationsdiagram / fastansatte.

Faggrupper fastansat på rcD:

Læger, psykolog, socialrådgiver, fysioterapeut, sygeplejersker, sos-assistent, økonom, køkkenassistenter, rengøringsassistenter samt sekretær.

Herudover er der ugentlig fast tilknyttet: Diætist, sexolog, præst samt massør.

Endelig er der tilknyttet en række konsulenter samt interne medarbejdere fra KB, som hver især bidrager til et bredt input af viden til deltagerne.

rcDs målgruppe

Kræftramte, som er færdigbehandlede og sygdomsfrie, kan henvises til rcD. Der er visitationskriterier for deltagelse i rehabilitering, disse visitationskriterier anvendes af visitatorerne i hver region, der indstiller til ophold på rcD. Der er ligeledes udarbejdet inklusionskriterier for deltagelse i de forskningsprojekter der løbende afvikles.

Årligt rammes cirka 37.000 af en kræftdiagnose i Danmark. Tallet forventes at stige med ca. 1 pct. om året.

I artiklen – ”Potentielt antal cancerrehabiliteringspatienter i Danmark”¹, anslås det, at 2/3 af alle nydiagnosticerede kræftpatienter har behov for rehabilitering. Godt 7000 heraf er i alderen 30-59 år, og forventes at have et yderligere behov for rehabilitering med fokus på at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Tværfagligt rehabiliteringskoncept:

- Temaorienterede internatforløb for 20 deltagere ugentligt
- Opholdet er af seks dages varighed
- Koordineret tværfaglig rehabilitering
- Rehabilitering sker i et samspil mellem den enkelte, gruppen og de professionelle
- Vidensformidling foregår via fællesoplæg, gruppearbejde og individuelle samtaler
- Erfaringsudveksling sikres formelt og uformelt mellem deltagerne - og er nt yderst væsentligt komponent i programmet
- Rehabiliteringsforløbet er en normaliseringsrejse for den enkelte – ”jeg er jo normal” bliver konklusionen for flere deltagere.

Henvisning til rcD og visitation:

- Henvisningsskema hentes på www.dallund.dk eller ved henvendelse til centret
- Skemaet udfyldes både af patienten og af henvisende læge, det kan være både være egen læge eller hospitalslægen
- Det udfyldte skema sendes til visitator/er i regionen, der efter godkendelse visiterer til rcDallund
- rcDallund tildeler herefter et ophold og sender besked til deltageren.

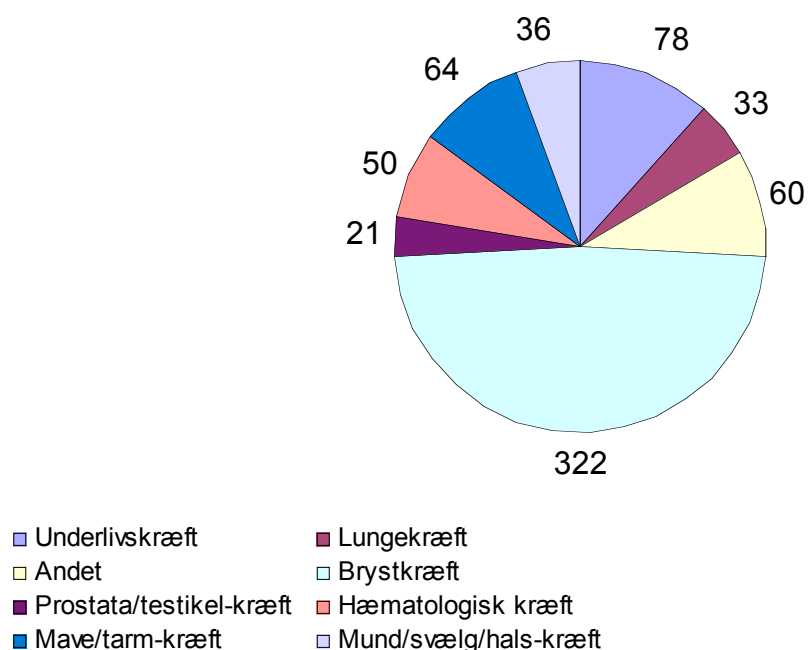
Deltagere:

- 736 deltagere har været tilmeldt rehabiliteringsforløb (94 pct.)
- 664 deltagere har aktuelt været på rcD (90 pct.)
- 72 deltagere har meldt afbud efter de har været tilmeldt (9,7%)
- 511 deltagere var henvist af amterne/regionerne via samarbejdsaftaler (81 pct.)
- Kønsfordelingen har været 85 pct. kvinder mod 15 pct. mænd
- Gennemsnitsalder 57 år

Deltagere fordelt på diagnose:

Deltager fordeling på diagnosegrupper ses via nedenstående figur:

Diagnosefordeling total 2006 eksakt

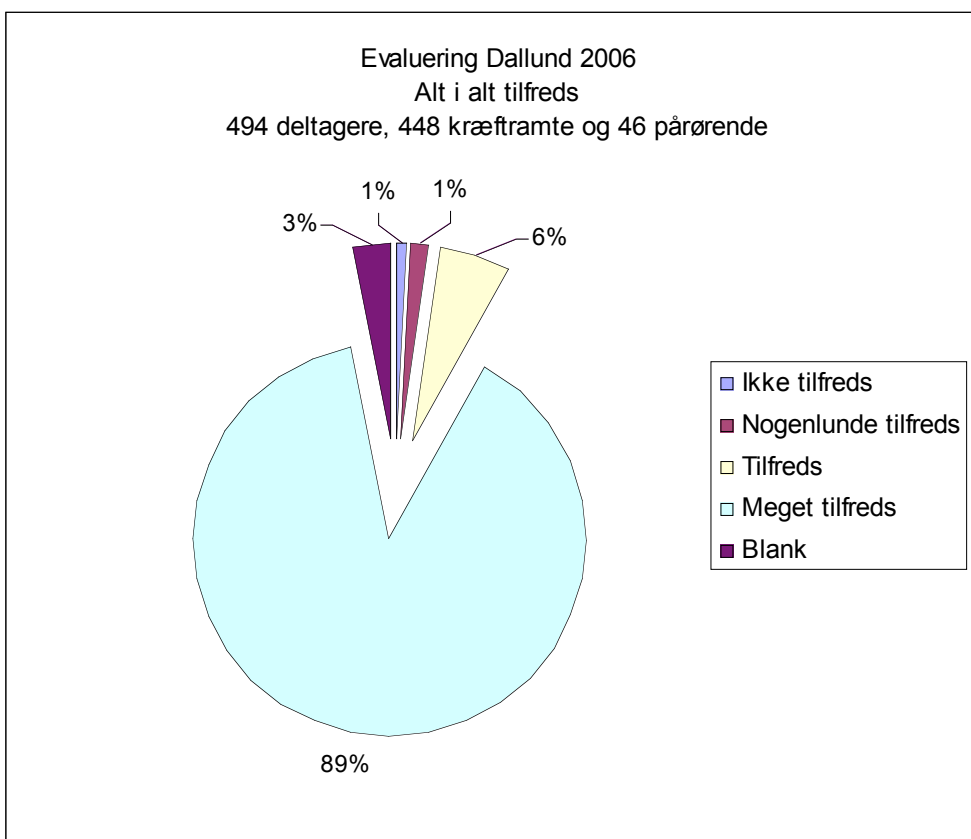

Figur 3: Diagnose split.

Som det ses af tabellen har hovedvægten af deltagere været brystkræftpatienter. Det er fortsat vores mål at sikre en bred diagnosefordeling for derigennem at identificere de forskellige rehabiliteringsbehov som de forskellige patientgrupper har.

Deltager tilfredshed

I 2006, til og med uge 37, foreligger evalueringer fra 95 % af deltagerne (448 af 471) og fra 46 pårørende. Generelt vurderes alle rcDs aktiviteter, miljø og faciliteter meget højt (score 4 eller 5). Som sidste punkt i evalueringen, bliver deltagere og pårørende bedt om at angive, hvordan de alt i alt har været tilfredse med opholdet (figur 4). Tallene viser, at vi derved har opnået et af vore mål, om at opretholde en alt i alt tilfredshed på 95 %, når vi sammenlægger meget og tilfreds, har vi i år i alt 95 %.

Figur 4: Deltagernes generelle evaluering af RcD

Økonomi

rcDs udgifter har i 2006 været på ca. 12,5 millioner kroner. Et kursusophold koster for amtet 9.245 kr., øvrige udgifter afholdes af Kræftens Bekæmpelse. Pårørende ophold koster 1.500 kr. Praktikanter betaler 180 kr. per dag inkl. overnatning. Herudover betaler gæster for kost. rcDs sidste skud på stammen, kursus for professionelle koster for et tre dages modul 2.000 kr. og for et seks dages modul 3.500 kr.

Nedenstående tabel 1 viser udgifter for projektet i 2006

	Realiseret 2006
Udgifter	
Drift 00330050	11.540.164
Kantine 00330101	472.183
Forskning 00330120	750.000
Total udgift	12.540.164

Tabel 1: RcD regnskab.

Der har været en økonomisk fordeling med 48% regional finansiering og 52% finansiering fra Kræftens Bekæmpelse.

Belægningsoversigt

Følgende oversigt illustrerer vores belægning fra de tidligere amter, der har henvist deltagere i 2006, samt henvisning fra andre projekter.

Amt	Samarbejds- aftaler	Antal Pladser reserveret	Deltagere henvist til rcD	Afbud fra deltagere	Afbud i pct.	Deltagere aktuelt været på rcD	Deltagere aktuelt i pct.	Rest pladser	Rest i pct.
Fyns Amt	Ja	55	58	6		52	90	3	5
HS	Ja	110	78	6		72	92	38	35
Københavns Amt	Ja	108	102	8		94	90	14	13
Nordjyllands Amt	Ja	114	101	10		91	90	23	20
Ringkøbing Amt	Ja	70	54	3		51	94	19	27
Roskilde	Ja	20	32	2		30	94	-10	0
Storstrøms Amt	Ja	41	37	2		35	95	6	15
Sønderjyllands Amt	Ja	45	33	4		29	88	16	35
Vejle Amt	Ja	67	72	6		66	92	1	1
I alt		630	567	47		520	92	110	17
Ribe Amt	Nej	0	41	7		34	83	-34	
Vestsjælland	Nej	0	26	2		24	92	-24	
Selvbetalere	Nej	0	34	5		29	85	-29	
Bornholms Amt	Nej	0	6	1		5	83	-5	
I alt			107	15		92	86	-92	
KB visiteret		0	2	0		2	100	-2	
Århus Focare			34	6		28	82	-28	
Frederiksborg Focare			26	4		22	85	-22	
TOTAL			748	72		664	89	-34	

Tabel 2: Belægningsoversigt for 2006

Frederiksborg Amt kom i 2006 med i randomiseringsprojektet FOCARE, der er igangsat i 2004. Patienterne der rekrutteres og henvises til rcD fra de 2 deltagende amter, indgår alle i dette specifikke projekt.

Diverse aktiviteter gennem året

Kvartalsnyt

Kvartalsnyt forbliver en god succes for vores vidensformidling og vi får mange gode tilbagemeldinger.

rcD har udsendt fire kvartalsnyt i 2006 med tema:

- 1/2006 Tidlig afklaring af behov for støtte
- 2/2006 Haven er gaven
- 3/2006 Patienten skal have en aktiv rolle
- 4/2006 Livet i medgang og modgang.

Kvartalsnyts målgruppe er professionelle som møder kræftpatienter i deres hverdag.

Kvartalsnyt udsendes via rcDs informationsdatabase til i alt 2500 adresser.

Studiebesøg, foredrag og undervisning uden for rcD

rcDs personale har i 2006 foretaget 11 studiebesøg til indenlandske og udenlandske institutioner, og har holdt 21 foredrag om rehabilitering på afdelinger, sygehuse, sygeplejerskoler, efteruddannelser, speciallægeuddannelser, i patientforeninger eller i Kræftens Bekæmpelses rådgivningscentre.

Undervisning

For at formidle viden om kræftrehabilitering har rcD et godt samarbejde med forskellige uddannelsesinstitutioner, herunder blandt andet:

- Master-uddannelsen i rehabilitering, SDU
- Kandidatuddannelsen, SDU
- Speciallægeuddannelsen, Sundhedsstyrelsen og DADL
- Den onkologiske efteruddannelse
- Grunduddannelser, blandt andet: sygeplejerskeuddannelse

Konferencedeltagelse

En eller flere af rcDs personale har deltaget i seks kongresser eller større møder.

Posters

rcD har i løbet af året præsenteret 6 posters.

Publikationer og udgivelser:

Motions DVD – ”I gang igen efter kræft” kan rekvireres.

Kursus for professionelle på rcD

I August 2005 tilbød vi for første gang struktureret kursus for professionelle som en del af de aktiviteter som Kræftplan II anbefalede igangsæt.

Vi tilbyder to former for kursusophold på rcD.

1. Tre dages kursusophold hvor det faglige indhold er det primære fokus. Dette kursus tilgodeser blandt andet praktiserende læger, som ikke kan være væk fra praksis en hel uge.
2. Seks dages kursusophold hvor både det faglige indhold samt hele rehabiliteringsprocessen, som kræftramte gennemgår følges. Det er vores erfaring og anbefaling, at seks dages kurset giver det bedste indblik i kræftrehabiliteringsprocessen. Der er mere tid og ro til uddybning og fordybelse i samvær med både kræftramte og undervisere.

Vi havde 25 professionelle deltagere på rcD i 2006.

Videnscenter for Kræftrehabilitering

rcDs resultater og erfaring skal formidles både som brugsklare metoder, der kan integreres i det øvrige patientforløb, som videnskabelige artikler samt i forbindelse med en medicinsk teknologivurdering (MTV).

Videnscenter for Kræftrehabilitering har tillige i sit arbejde fokuseret på konsolidering af egne projekter omkring erfaringsopsamling.

rcDs videnscenter har i andet halvår 2006 været påvirket af personale skift.

Projektbeskrivelser

Deltagerne på rcD har meget konkrete og personlige erfaringer med deres sygdom, dens behandling og behandlingens følger i videste forstand. Personalet har opbygget en meget stor erfaring gennem rehabiliteringsforløbene med deltagerne.

Da al rehabilitering skal foregå målrettet og tidsafgrænset er det vigtigt, at erfaringer opsamles og analyseres systematisk. På denne måde kan konstateres, om rcDs enkelte konkrete mål nås.

Denne erfaringsopsamling sker igennem interne projekter, som fremgår af tabel 3.

Nr.	Projekt
01	Omfang af sygemelding fra arbejde i fbm. kræftsygdom hos deltagere på rcD
02	Lægesamtalernes indhold, forløb og karakter
03	Lægeforedragernes indhold, forløb og karakter
04	Fysioterapi
05	Krop & udtryk
06	Emner for samtaler med sygeplejerskerne
07	Kræft og seksualitet
08	Patienternes handleplan for tiden efter opholdet på rcD
09	Patienternes evaluering af opholdet på rcD
10	Patienternes forventninger til opholdet på rcD
11	Patienternes forslag til emner for samtaler med fagprofessionelle på rcD (fysioterapeut, læge, psykolog, socialrådgiver, sygeplejerske eller andre)
12	Dallundskalaen 2004
13	Dallundskalaen 2005
14	30 udsagn evalueret af mere end 1.300 deltagere på rcD
15	Hvor hører patienterne første gang om rcD
16	"Fritiden" på rcD
17	Praksisbeskrivelser
18	Patienternes selvrapporterede senfølger før opholdet på rcD
19	Deltagernes evaluering af rcDs kursus for fagprofessionelle
20	Åndelighed

Tabel 3: rcDs interne projekter frem og med 2006.

Medicinsk teknologivurdering (MTV)

MTV er en alsidig, systematisk vurdering af forudsætningerne for og konsekvenserne af at anvende en medicinsk teknologi, i dette tilfælde rehabilitering. MTV går ud på at klarlægge relevante konsekvenser af en beslutning om anvendelse af medicinsk teknologi og vurderer følgende fire hovedelementer: teknologien, patienten, organisationen og økonomien.

En MTV skal give de offentlige myndigheder og beslutningstagere et pålideligt grundlag for at bedømme rcDs arbejde og for at træffe beslutning om indførelse af rehabilitering i det enkelte patientforløb. rcD indgår i et samarbejde med Sundhedsstyrelsens Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering om udarbejdelse af en MTV, der beskriver rehabilitering af patienter med kræft.

Konklusion

rcD har nu igennem fem år tilbudt kræftrehabilitering. Vi har indsamlet erfaringer og udvikler hele tiden et mere målrettet tilbud for kræftramte. Vigtigst af alt så er vi blevet og fortsætter med at være den kræftramtes stemme.

Her i vort femte år er to overordnede mål nået:

- rcD er i dag etableret som et velfungerende center, der tilbyder kræftramte et koordineret tværfagligt rehabiliteringsforløb. Et center, som fortsat vil kræve justeringer, i takt med at erfaringerne kommer til og nye tilbud udvikler sig og afprøves.
- Der er etableret regelrettet forskning i et "helikopterperspektiv" for at undersøge den generelle effekt og livsstilsændringer som følge af rcDs seks dages forløb. Randomiseringsprojektet er vel under vejs. rcD er internt i gang med at opsamle viden om delelementerne i rehabiliteringskonceptet samt selve interventionsdelen og internettet.

Det er et helt klart succeskriterium for Kræftens Bekæmpelse at viden og erfaringer fra rcD implementeres til gavn for alle kræftpatienter og ikke kun de godt 700, der årligt kommer hos os.

Derfor stiller vi det enkel spørgsmål: **Hvem** har behov for **hvad** – **hvornår**?

Vi er nu tættere på at kunne begynde at besvare dette spørgsmål.

Det er vores mål, at rcD fremover udvikler konkrete, håndterbare, forståelige og implementerbare rehabiliteringstilbud baseret på videns- og erfaringsopsamling. Hertil skal vi have solid viden om behov i hele patientforløbet samt have et godt netværk i behandler-systemet. Udvikling og netværksdannelse skal styrkes yderligere i 2007.

Fra vore samarbejdspartnere rundt i landet har vi oplevet, at der er et stort behov for, at der samles viden og erfaring til gavn for andre. Med Videnscenter for Kræftrehabilitering placerer vi os i den "samlende rolle" som et center med kernekompetence i at indsamle, systematisere, udvikle og videreformidle viden til gavn for kræftramte. Et center hvor man kan henvende sig, når man ønsker at igangsætte lokale tiltag. Videnscenter for Kræftrehabiliterings indsats og ydelser vil blive udbygget og styrket i 2007.

Året 2006 har været et godt, spændende og omskifteligt år med mange nye udfordringer.

Deltagerne fortsætter med at være meget tilfredse med opholdet på rcD. Det er i sig selv den bedste evaluering for det daglige arbejde, der udføres af et personale med meget højt engagement og professionalisme.

Oktober 2007
Steffen-Malik Høegh, centerchef
Rehabiliteringscenter Dallund
Kræftens Bekæmpelse

Referenceliste

¹ Tvede CT, Brændstrup B, Engholm G, Tønnesen H. Potentielt antal cancerrehabiliteringspatienter i Danmark – et estimat. Ugeskrift for læger 2003; 165:123-128.